

# Debreceni független Újság

politikai napilap

## Közbeszélés

Moore ezredes, akit igaz szeretettel üdvözölt Debrecen, mint a magyarok barátját, megbotránkozva állt meg ismét a trianoni határ előtt. Az utolsó évtized alatt sok mindent mondtunk el már a trianoni békeszerződésről s azokról a határokról, amiket ott szabtak — ellenünk — az emberiség, igazságosság és más, hasonlóan magasztos, de soha aljasabbul fel nem használt jelszavak nevében. De Moore ezredes is alaposan fején találta a szöveget, amikor a „gyakorlatilag megvalósított örökségnek” nevezte a trianoni határvonalat. Helyes, valóban az. És azzal biztatott bennünket, hogy ezeket a határokat el fogja söpörni, szét fogja törni az európai népek között is felülkerekedő igazságosság. Értjük és reméljük. Reméljük, hogy a Trianonban körénk épített tébolydát le fogják bontani épeszűbb és igazságot valóban tenni akaró európai politikai irányítók. De lehetne-e csodálkozni, ha ép ésszel ebbe a tébolydába záratván egyszer magunk is megbolondulnánk?

Am el ezzel a csüggedt gondolattal. A jóbarátnak mutassuk kissé, hogy a bolondokházában is megtartottuk józan eszünk. Aztán? Aztán, ha eltávozik, vonagló, kétségbeesett arccal nézhetünk abba a pusztába semmibe, ami a magyar nemzet jövője ezek mellett a határok mellett.

Mert csak az a baj, hogy gazdasági egységeket vágott ketté az a trianoni vonal, hogy elvette egy-egy falutól a földet, vagy a földtől a falut, a kerttől a házat és az apától a fiút. Az a vonal részekre darabolt egy nemzetet, de a kegyetlen mütét sem tudta elmenteni az érző idegeket, amelyek ezt a nemzetettestet összekötötték. Odaátrol egyre jajsztót hoz felénk a szél. Egyszer református papot kineznek meg bestiálisan, aztán katolikus vezetőférfiakat üldöznek s igen sokszor szenvedéseikkel kell megmutatniok az erdélyi zsidóknak, hogy ők is jó magyarok. És közben egyre fogy, apad a magyarság, fog rajta az irtás. És hiába szenved ettől az irtástól minden nép, amely a Dunamedencében él, a népek még mindig örült vezetőinek, még minden tönkretett tót, horvát, és egyéb nemzetiség fájdalomja és romlása sem sok azért, hogy hadd fájjon, hadd sorvassza az a Trianonban kieszt és gyakorlatilag is megvalósított örökség a magyart. És nekünk nem elégtétel az, hogy tönkreemegy tót, horvát és erdélyi oláh, kisérve minket a pusztulásba, mert mi ennek a Dunamedencének megváltására és jóra vezetésére természetünk.

## Megalakult Dollfuss diktátor elnöklete alatt az új osztrák kormány,

amelyben a külügyminiszter, a hadügyminiszter, a közbiztonsági és földművelésügyi miniszter is Dollfuss

Bécs, szeptember 21. Éjjel három óra után vált ismeretessé az újjáalakított Dollfuss-kormány tagjainak névsora, amelyet délelőtt féltizkor mint valószínű kormánylistát felhivatalosan is közzétettek. Eszerint az új kormány tagjai a következők:

Szövetségi kancellár, külügyminiszter, hadügyminiszter, biztonsági miniszter és földművelésügyi miniszter: dr. Dollfuss.

Alkancellár az eddigi biztonsági miniszter: Fey.

Pénzügyminiszter: dr. Buresch. Kereskedelemügyi miniszter: Stockinger.

Közoktatásügyi és igazságügyi miniszter: dr. Schuschnigg.

Alkotmányreformügyi miniszter: dr. Ender.

Szociális ügyek minisztere: Schmitz. Ezerkivül öt államtitkár is lesz a

kormányban, még pedig hadügyi államtitkár Schönburg-Hartenstein herceg nyugalmazott vezérezedes, földművelésügyi államtitkár dr. Gleissner, a felsőausztriai mezőgazdasági kamara igazgatója, közbiztonsági államtitkár Karwinsky udv. tan., alsőausztriai közbiztonsági igazgató, igazságügyi államtitkár dr. Glas nyugalmazott tartományi felsőbíró elnök, közmunkaügyi államtitkár Neustädter-Stürmer, a Heimwehr tagja lesz; Ender, az új alkotmány kidolgozásával már korábban megbízott miniszter, valamint Kerber eddigi tárcanélküli miniszter szintén tagja marad a kormánynak.

A pévsorból kitűnik, hogy a gazdaszövetséghez tartozó és ahhoz közelálló volt miniszterek mind kimaradtak az új kormányból.

Az új kormány összetétele azt jelenti, hogy határozottan jobbfelé tolt

dott el.

Bécs, szeptember 21. Vaugoin volt hadügyminisztert az osztrák vasutak elnökévé nevezték ki.

Bécs, szeptember 21. A Stunde politikai körökből származó értesülést közöl, amely szerint az új kormány sem a bel-, sem a külpolitikában nem jelent irányváltást. A nemzeti szocializmus leküzdését még az eddiginél is erősebben folytatni fogják. Külpolitikai téren továbbra is Ausztria függetlensége marad a vezéreszme. Az alkotmányreform során azután hír szerint

a kormány a pártok megszüntetésének álláspontjára fog helyezkedni.

Az új kormány elsősorban gazdasági problémáknak szenteli magát, elhelyezi a belső kölcsönt és fokozottan küzd a munkanélküliség ellen.

## 9 év után kiderült, hogy unokái ölték meg az elhagyott tanyán kegyetlen, zsugori nagyapjukat, a csökmői Papp Istvánt

A kinzott, ásóval ütött, kaszával összevágott nagyanya volt a felbujtó, egy liter pálinka adta a bátorságot és a kincses vasládában két vagon buza ára volt a zsákmány — Preineszberger vizsgálóbíró szívós és bravuros nyomozása derítette ki a már elfelejtett bűnt

### A gyilkosok apja maga szólította fel fiát, hogy jelentkezék a csendőröknél

A debreceni vizsgálóbíró vezetje, dr. Preineszberger Jenő bravuros nyomozással derített fényt egy kilenc évvel ezelőtt elkövetett borzalmas gyilkosságra. A vizsgálóbíró által végzett nyomozás és gyors kihallgatások eredményeképpen két csendőr csütörtökön reggel bekísérte az ügyészségre jól megbilincselve ifj. H. Papp István 32 éves és H. Papp Károly 30 éves földműveseket, akik a nyomozás adatai szerint 1924 február 26-án megölték nagyapjukat, Papp István 76 éves csökmői gazdálkodót.

A két gyilkos unoka beismerő vallomást tett, sőt

előadta az elásott vasládát is,

melyben a nagyapjuktól elrabolt pénz volt.

Dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró sok eredményes nyomozása volt már, de ilyen bravuros még nem.

A kilenc évvel ezelőtt elkövetett gyilkosság napfényre kerülése egyedül az ő érdeme. Az ő szívósan kitartó nyomozó munkájának eredménye, hogy a gyilkos unokák a vádlottak padjára kerülnek.

### Hiába igazolla a boncolás, hogy természetes halállal halt meg Papp István, a vizsgálóbíró elindul és kézrekeríti a gyilkosokat

Szeptember 9-én névtelen levél érkezett a debreceni törvényszékhez, melyben ismeretlen „jóakarók” közölték, hogy Csökmő legvagyonosabb gazdálkodóját,

Papp Istvánt kilenc évvel ezelőtt megölték. A névtelen levél alapján nyomozásra adta a vizsgálóbíró az ügyet a csökmői csendőrségnek. Napokig volt az ügy a

esendőrösten, de eredményt nem érték el, sőt úgy informáltak a vizsgálóbírókat és ügyészséget, hogy

nincs komoly alapja a névtelen levélben felsorolt vádaknak, mert orvosi bizonyítvány van arról, hogy szívizélhüdesben halt meg a gazdálkodó.

Közölték azt is, hogy a gyulai ügyészség indítványára még 1924-ben vizsgálat volt a haláleset ügyében és kihallgatásokat is eszközöltek, sőt

felboncolták az elhunyt Papp Istvánt is, de nem találtak igazoltnak a bűnselekmény gyanúját.

Dr. Preinesberger Jenőt azonban nem befolyásolták ezek az információk, dr. Mező Sándor ügyészségi elnökkel együtt váratlanul megjelent Csökmön. Kihallgatásokat tartottak és amikor már súlyos adatok voltak a birtokukban, hozzákezdtek a 9 éve eltemetett holttest exhumálásához. Ez aztán szenzációs eredménnyel járt. Megállapították az orvosok, hogy

az öreg gazdálkodó gégeje össze

## Meggyilkolják az öreg nagyapát az elhagyott tanyán, kincses vasládájáért

A csendőrök további kérdéseire elmondta a két gyilkos unoka, hogy

nagyanjuk bérelte fel őket a gyilkosságra és egy liter pálinkát is adott nekik inni a hideg téli éjszakán, hogy elég bátorságuk legyen végezni nagyapjukkal.

Papp Istvának, aki igen jómódu ember volt, Csökmön volt háza, de a birtoka, tanyája a szomszédos Szeghalom határában feküdt. Amikor felesége és unokái a gyilkosságot kitervezték, éppen tánn volt a szeghalmi tanyán. A két unoka 1924 február 24-én este indult el a tanyára, ahol nagyapjuk teljesen egyedül volt.

A tanyára érve egyideig még beszélgettek a nagyapjukkal, majd biztatták, hogy jól fűtsön be a szobájába, mert hideg lesz az éjszaka és csukja be az ajtót is. Ezzel otthagyták az öregot, maguk az istállóba mentek, lepihentek a jászolba. Az öreg Papp megfogadta az unokái szavát és alaposan befűtött a kemencébe. A nagy melegben el is aludt mélyen. Az ajtót azonban nem csukta be magára, mert bízott a nagy komondorokban, me-

van törve, valamint négy oldalbor-dája is.

Kétségtelenné vált, hogy gyilkosság áldozata lett Papp István és nem szívizélhüdes ölte meg, mint hitték 9 évvel ezelőtt. A vizsgálóbíró kiadta az utasítást, hogy állítsák elő a gyanúsítottakat, akiknek nevét már megállapította a vizsgálat során. A csendőrök elmentek, hogy kézrekerítsék a gyilkosokat, de azok nem voltak találhatóak a községben.

Háromnapos hajsza után a csendőrség elfogta a gyilkos földmivéseket, Papp István két unokáját és kihallgatásra vitték őket a csendőrszere. Eleinte tagadtak, de később beismerő vallomást tettek. Részletesen elmondták, hogyan követték el a rablógyilkosságot, hogyan szedték ki a kéményből a nehéz vasládát, melyben nagyapjuk a pénzt tartotta. Arra a kérdésre, hogy hová tették a vasládában talált sok pénzt, kijelentették, hogy

átadták a nagyanyjuknak, aki őket megbizta a gyilkolással és a vasláda elrablásával.

lyek a tanyaépület előtt voltak. A két unoka késő éjszaka bement az öreg szobájába. Megtámadták a mélyen alvó embert.

István a nyakát markolta meg és egyetlen markolással összeroppan-totta a gégejét.

Testvére addig kint vigyázott a küszöbnél, hogy valaki meg ne lepje őket. A gyilkosság után levették nagyapjuk nyakáról a kis láncot, melyen a vasláda kulcsát hordta. Az ajtót nyitva hagyva, magára hagyták a halottat, akit vonító kutyái vettek körül, berohanva a hidegről a meleg szobába. Tudták, hogy a zsupori nagyapa pénzes vasládáját a kéményben rejtette el. A vasládát nem a rendes uton vitték el rejtkehelyéről, hanem egy nagy létráról megbontották a padlás deszkaközdőjét és ott hatoltak be, azért, hogy

az a látszat legyen, hogy idegen járt a tanyában.

A nehéz vasládával bementek a faluba és a csökmői háznál átadták a zsákmányt a nagyanyjuknak, aki a gyilkosság jutalmául pénzt adott nekik a ládából.

## Az áldozat fia elveri a háztól a gyilkost, majd kényszeríti, hogy álljon a csendőrök elé, felelni a bűnéért

A temetést nagy részvét mellett tartották meg és még a családban lévők sem sejtették, hogy milyen módon halt meg

Bármilyen

könyvkötészeti

munkát

igen jutányos áron, elsőrangú kivitelben készítünk.

Nagy Károly és Társai

könyvkötészete

Ferenc József ut 49.

Telefon 20-18.

az öreg Papp István. A gyilkosság három évvel ezelőtt egy családi veszekedésnél került először szóba. Akkor tudta meg a gyilkos unoka, ifj. Papp István apja, hogy

az ő fia ölte meg az apját. A gazdálkodót annyira indulatba hozta a szörnyű eset, hogy agyon akarta verni a fiát.

Nem tudta nézni tovább házában apja gyilkosát és a gyilkos fiunak apja haragja elől menekülni kellett.

Nem lakhatott tovább Csökmön, kint lakott az oláh határ mentén, Zsadányban, egy puszta. A gyilkos unoka apja azonban magába zárta a szörnyű titkot és nem értesítette a csendőröket, megelégedett azzal, hogy elverte a vétkest a háztól. Most, hogy a vizsgálóbíró kutatta a régi ügyet és embereket hallgatott ki, főleg a rokonságot kérdezgette,

a gyilkos legény apja elment Zsadányba és hívta a fiát, hogy álljon

elő, mert keresik a gyilkost, feleljen bűnéért.

Ifj. Papp István nem menekült el, nem szökött át a határon, hanem apja hívására jött Csökmő felé a csendőrök elébe.

## A zsupori és zsarnok nagyapa, aki ásóval veri és kaszával vágja feleségét s „kéztől ad” egy kanál lisztet is

A csendőrök előtt beismerő vallomást tett gyilkosok már megnyugodtak és beletörődtek sorsukba. Halkan, engedelmesen válaszoltak minden kérdésre.

— Milyen ember volt a nagyapjuk?

— Nem valami jó ember — válaszolt ifj. Papp István. — Kegyetlenül zsupori volt és még egy kanál lisztet is kéztől adott ki a nagyanyáknak. Verte is a nagyanyánkat, láttuk eleget, mint gyermekek is.

Ásóval véres sebet ejtett a testén, máskor meg kaszával sebezte meg

A gyilkos unokák így kerültek kézre.

A felbujtót, a megölt gazdálkodó feleségét már nem lehet a földi ítélőszék elé állítani, mert öt évvel ezelőtt meghalt.

ugy a hasát, hogy hetekig feküdt, míg felgyógyult.

Rideg természetű öreg ember volt és azért is hajoltunk a nagyanyánk szavára, nemcsak éppen a pálinka hajtott, amit kaptunk.

— Elhatározták előre, hogy mikor fogják megölni?

— Megbeszéltük a dolgot, mivel hogy ugylis volt már halott a házánál. A nagyapám fia már meghalt akkor és a temetés után két nappal meg ő került sorba. A család azon a héten nem állt ki a temetésből, meg a halotti torból.

## A gyilkos nagyanya, a „jó lélek”, aki nem sajnálja a pénzt és szép temetést rendez a meggyilkoltatott rossz urának

— Tán a nagyapjuk fiát is eltették láb alól?

— Nem mi tettük azt el, hanem az időjárás. Ugy volt, hogy a nagyapám, meg egyik fia kint jártak disznótorba a határon. Italosan igyekeztek hazafelé és belefordultak szekerestől a vízbe. A nagy hideg ott érte őket és belefagytak a jégbe. Nagyapánkat sikerült életrekelteni, de a fia megfagyott. Az öreg is sinylette a jeges vizet és gyenge volt nagyon. Ezért mondta a nagyanyánk, hogy

menjünk ki a tanyára és intézzük el. Eleinte vonakodtunk, de ő mondta, hogy mire kiérünk, talán már életben sem lesz és ugysem kell félni semmitől.

— Jó asszony volt a nagyanyjuk, hogy hajlottak szavára?

— Jó lélek volt bizony, a nagyapánknak is szép temetést rendezett, nem sajnálta a pénzt, pedig az rossz volt hozzá mindig, amíg élt.

— A vasládából mennyi pénzt vettek ki?

— Mi nem vettünk ki semmit. Atadtuk a nagyanyáknak és

ő adott egy keveset a bankókból a „szíves fáradozásért”.

Sok pénz lehetett benne, mert két vagon buza árát is odadugta, amiért sok bankó járt abban az időben.

— Nem gondoltak soha arra, hogy önként jelentkezzenek?

— Nem bolond az ember saját magát bajba keverni! Nem kérdeztek, hát mi meg nem beszéltünk.

Csodálatos az, hogy most jött a törvény ránk, amikor már úgy hittük, hogy sohase derül ki a dolog.

— Én különben sem vagyok nagyon ludas a dologban — szólt el magát Károly —,

hiszen csak Pista fogta a nyakát, én meg a küszöbnél ólálkodtam.

## Miért nem járt eredménnyel az első boncolás?

A gyilkos földmivéseket csütörtökön délelőtt 11 órakor már külön-külön célába zárták a törvényszék fogházában, nehogy összebeszéljenek. Dr. Bényey Zoltán ügyész indítványt terjesztett be még a délelőtti folyamán a gyilkosok le-tartóztatására és egyben kérte, hogy a gyulai ügyészségtől szerezzék be az

1924-ben megtartott vizsgálat adatait. Fontos ez már csak azért is, mert választ kell kapni arra, hogyan kerülhetett el a boncolók figyelmét a bordák eltérése és a gége összetörése. Dr. Preinesberger Jenő vizsgálóbíró ma elutazott Debrecenből szabadságára. Ki sem kérdezi a gyilkosokat, átadta őket dr. Csáky János vizsgálóbírósegédnek, aki pénteken délelőtt fogja részletesen kihallgatni a gyilkos unokákat.

Bence Mihály.

**Tüzifa, szén**

legelőcsóbban

**G A L-nál**

szerezhető be.

Ispotály ucca 19. szám

## A vármegyék tiltakoznak a megszüntetés ellen

Mátészalka, szeptember 21. Szatmár, Ugocsa és Bereg egyesített vármegyék törvényhatósága mai őszi közgyűlésén Csanád, Arad és Torontál egyesített vármegyék átiratára tiltakozását nyilvánította a történelmi vármegyék megszüntetésének terve ellen. A közgyűlés a miniszterelnök iránt 150 szóval 3 el-lenében bizalmát fejezte ki.

## A csehek elfojtanak és eltipornak minden tót mozgalmat

Pozsony, szeptember 21. (Cseh Távirati Iroda.) A pozsonyi országos hivatal bírói döntés alapján 3 hónapra betiltotta a Pozsonyban megjelenő Szlovák c. időszakos lap (Hlinka lapja) megjelenését.

Pozsony, szeptember 21. (Cseh Távirati Iroda.) A nagyszombati kerületi előljáróság betiltotta a tót néppártnak szeptember 24-én délelőtt 10 órára Nagyszombaton összehívott nagygyűlését. A betiltást azzal indokolják, hogy a gyűlésen való részvétel érdekében olyan agitáció folyt, amely felkelti azt a jogos aggodalmat, hogy a gyűlésen rendezavarásra kerül sor.

Vásároljon hirdetőinkől.

— Gyomor- és bélzavaroknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, fölfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat. Közközhízi jelentésekben olvassuk, hogy a Ferenc József vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általánosan dicsérik.

## Aki mindig visszatér Debrecenbe

Czirják János 27 esztendő román katonaszökevényét néhány hónappal ezelőtt lopás miatt kitiltották az ország területéről. Czirják akkor arra kérte a magyar hatóságokat, hogy ne román, hanem osztrák területre tegyék át és kérésének eleget is tettek.

Csütörtökön délelőtt egy kopottruhás, alátkülsője férfit állított elő a rendőr a kapitányságra. Czirják János volt, aki ismét visszaszökött a magyar területre és Hegyeshalomtól egészen Debrecenig gyalogolt. A hosszú utat három hét alatt tette meg. A rendőrbíró Czirjákat tiltott visszatérés miatt öt napi elzárással büntette és büntetésének letöltése után megint kitoloncolják az országból.

## Sok a feljelentés rádiókihágásért

A debreceni rendőrkapitányságra egyre több feljelentés érkezik a postaigazgatóság részéről rádiókihágások ügyében. A rádióelőfizetők közül ugyanis, ha nem hallgatják a rádiójukat, rendszerint nem is fizetik az előfizetési díjat. A postaigazgatóság ilyen esetekben mindig felhívja az előfizetők figyelmét, hogy készülsenek vagy pecsételtessék le, vagy pedig igazolják, hogy eladták-e a rádiót. Tekintettel azonban arra, hogy sokan nem tesznek eleget ennek a felszólításnak, a postaigazgatóság ezek ellen feljelentést adott be a rendőrségen. Most a rendőrség figyelmezteti a közönséget, hogy minden esetben minél hamarabb tegyen eleget a kötelezettségének, mert a rádiókihágásokat igen szigorúan, két hónapig terjedhető elzárással büntetik.

## ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 21-én a következő bejelentések történtek:

**Születések:** Tiszai András szabósegéd, fiu: Béla. Hajék Jenő kereskedelmi ügynök, leány: Gizella. Tóth Sándor Máv. altiszt, leány: Katalin. Kunkli Ferenc napszámos, leány: Julianna. Kerecsi László hentessegéd, fiu: László. Kélsánszky György tanító, fiu: Béla és 2 törvénytelen ujszülött.

**Eljegyzések:** Ökrös János — F. Nagy Erzsébet. Dusa István — Takács Flóra. Truczka Sándor — Halász Mária. Fazekas Tihamér — Vértés Ibolya.

**Halálozások:** Kiss Gáborné Bagoly Vilma ref. 37 éves, Nadasdy u. 12. Somogyi Gyula ref. 64 éves, Olajút 68. Papp Károlyné Fehér Sára ref. 80 éves, Szent Anna u. 10. Szendrői Jánosné Csige Julia ref. 60 éves, Busi u. 10. Toma Pálné Katz Valéria r. kath. 38 éves, Miklós u. 53. Nagy Lajos ref. 50 éves, Monostorpályi ut. 48. Kertész Károly r. kath. 26 éves, Nyugati u. 48.

# Olajmagvak és szójabab termelésére kell áttérni a magyar gazdának — mondja a német alkancellár

Németország felvesz ezekben minden mennyiséget — A hitlerizmus nem kiviteli cikk

Budapest, szeptember 21. Pápen német alkancellár, aki napok óta Budapesten tárgyal, ma fogadta a sajtó képviselőit és hangsúlyozta azt a mély barátságot, amelyet a német nép a magyar néppel érez. Kijelentette, hogy a nemzeti szocialista kormányforma a németiség testére van szabva és

a hitlerizmus nem kiviteli cikk. Hangoztatta, hogy a két nemzetnek továbbra is egymás mellett, vállvetve kell harcolnia.

Attért ezután a magyar agrárfelelősek

értékesítésére és kijelentette, hogy

a magyar földmivelésnek át kell alakulnia, buza helyett olajmagokat és szójababot termeljen a magyar gazda, amit Németország nagyban vehet át.

A németek a szójababot most Mandzsurriából szerzik be, Magyarország ezt kedvezőbb feltételek mellett szállíthatná. Az értékesítés nehézségei kiküszöbölhetők és a termelést könnyen lehetne megszervezni, ha előbb a nagygazdaságok foglalkozná-

nak a szójabab, ricinus és más olajmagvak termelésével és aztán a kisgazda eltanulná az új termelési rendszert.

Ami a buza-termést illeti, a 600.000 tonna magyar buzafelesleg egy részét Németország átveszi, de csak továbbadás céljából.

Budapest, szeptember 21. (MTI.) A kormányzó ma délelőtt 12 órakor Gödöllőn kihallgatáson fogadta Pápen német birodalmi alkancellárt és a fogadás után szűk családi körben villásreggelin látta vendégül.

## 98 kiló szacharint találtak egy kereskedő Simonffy uccai lakásán

200,000 pengőtől 400,000 pengőig terjedő pénzbüntetést lehet kiszabni a szacharincsempészekre

A debreceni pénzügyőrök a Simonffy ucca 12. számú ház egyik szobájában csempészett szacharin után kutatva, a napokban 98 kiló szacharint találtak. Kérdőre vonták a szoba bérlőjét, Guttman Éliás kereskedőt, hogy milyen módon került szobájába a sok szacharin, amely után 52,000 pengő illetéket kellett volna lefizetni. Guttman azzal védekezett, hogy ő nem tudott a csempészett szacharinról, arról csak Sámuel Izidor ügynök tud, neki semmi

köze az egészhez. Dr. Tóth János törvényszéki bírósági elnök a pénzügyőrök által elfogott Guttman Éliást állították, kihallgatás után elrendelte a letartóztatását. A letartóztatás ellen felfolyamodást jelentettek be.

A nagyarányú szacharincsempészség ügyében folytatják a pénzügyőrök a kutatást, mert a csempészre a rendelkezések szerint 200.000 pengőtől 400.000 pengőig terjedő pénzbüntetést lehet kiszabni.

Érdekes cselekmény

Kitűnő együttes jellemzi a

Pazar kiállítás

# RASPUTIN

című nagyszerű filmet

CONRAD VEIDT remek alakításával az URÁNIÁBAN

Gondoskodjon előre jegyéről!

Elővétel 11-től 1 óráig.

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

## Dr. Vásáry István polgármester megleghangu levélben üdvözölte Herczeg Ferencet

Az egész ország lelkesen és szeretettel ünnepli Herczeg Ferencet, a nagy magyar író, a revízió gondolatának vezető harcosát abból az alkalomból, hogy most tölti 70-ik évét. Herczeg Ferenc Debrecen város díszpolgára is és így Debrecenhez közel áll. Dr. Vásáry István polgármester tehát szintén üdvözölte Herczeg Ferencet, akihez a következő megleghangu levelet intézte:

Méltóságos Uram!

Debrecen sz. kir. város nevében mély tisztelettel s szívünk szerinti őszinte ragaszkodás érzésével üdvözölöm Méltóságodat születése napjának hetvenedik évfordulóján.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNEL SZERZ BE SZÜKSÉGLETEIT.

Olyan évforduló ez, amely egy sikerekben, a köz javáért vívott küzdelmekben, páratlanul magas színvonalu iróművészi eredményekben gazdag életpálya állandóan felfelé tartó ivének pihető pontja.

Debrecen város közönsége, amely Méltóságod szeretetreméltó egyéniségét már régen a szívébe zárta s ragaszkodása jeléül díszpolgárává választotta, megilletődött lélekkel áll e gazdag életpálya nevezetes határkövének.

Hálás szívvel fordulok a Mindenek Urához, aki Méltóságodnak e szép kortesti és lelki frissesége teljességében megérni engedte s alázatos lélekkel kéri, hogy további esztendeit hasonló erőben, édes hazánk javát szolgáló szorgos munkában, újabb sikerekben gazdagon tölthesse.

Debrecen, 1933 szeptember 21.

Teljes tisztelettel:  
Dr. Vásáry István  
polgármester.

## „Pál kegyelmes” esete a bíróságon

Méltóztatnak már ismerni Pált, aki néhány nappal ezelőtt bünygyi iratokként iktatás végett fadarabokat vitt a rendőrségre. Nos hát kérem, Pál, aki egyébként kegyelmes urnak tituláltatja magát, de szerény és szolid fiu, mert mindenkinek előre köszön az uccán (még annak is, akit nem ismer), most újból megjelent a közélet frontján.

A dolog a járásbírószágon történt. Az egyik tárgyalóteremben, ahol két fél izgatottan és csaknem ökölre-menne vitatkozott egymással, hirtelen kinyit az ajtó és megjelent Pál excellenciája. Feszés haptákba vágta magát, szalutált, majd hirtelen három ugrással az ablaknál termett és kinyitotta. Aztán odábbugrott két lépéssel és a másik ablakot is kinyitotta.

Három ugrás visszafelé: Pál már ismét az ajtónál volt. Feszés hapták, szalutálás, bájos mosoly és a következő pillanatban becsukódott az ajtó: Pál már nem volt sehol. A teremben lévőök, a bírósági felek, az ügyvédek és a hallgatóság csak ekkor eszméltek fel meglepetésükből, de alighogy feleszméltek, újból kinyit az ajtó.

Megint Pál állott a közönségben. Feszés hapták, stb. Aztán vidáman megszólalt:

— Szellőztessünk, ez az új jelszó!

Ezzel megint becsapódott az ajtó és Pál megint nem volt sehol. Eltűnt. Néhányan ekkor utánamentek, de már csak azt látták, amint anyagi nyugalommal, kényelmesen sétál lefelé a lépcsőkön. Mintha mi sem történt volna, halálosan komoly arccal lépett ki a bíróság kapuján.

Szembe vele egy foglyot kísérték át a fogházból. Haptákba vágta magát és szalutált neki. A fogolynak.

A fogoly pedig egy jót röhögött rajta.

(r. gy.)

## Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32—12.

— Meghülésnél, náthalásznál, mandolalobnál, torokgyulladásnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz rendszeres gyomor- és bélműködést biztosít.

## Elutazott Debrecenből T. C. Moore ezredes

T. C. Moore ezredes csütörtökön reggel elhagyta Debrecen dr. Nagy Emil volt igazságügyi miniszter társaságában és Budapestre utazott. A vonatkozó kikísérték a magyarbarát angol ezredes: dr. Fráter Pálné, özv. Demeter Gyuláné, Szabó Gusztávné, Ferencsik Margit, valamint dr. Kesserű Lajos törvényszéki elnök és dr. Erdős Károly egyetemi tanár. A hölgyek virágcsokrokat adtak át Moore ezredesnek, aki az öt kikísérők útján küldte üdvözlését a debreceni közönségnek és hangoztatta, hogy igen jól érezte magát a debreceniek vendégszeretetében és el nem feledhető kedves emlékek távozik Debrecenből, ahova alkalomadtán szívesen és örömmel tér vissza.

## A Homokkerti Ref. Ifjúsági Egyesület sakkversenye

Most fejeződött be a Homokkerti Ref. Ifjúsági Egyesület sakkversenye. E verseny is bizonyosága volt annak a komoly, kitartó és sokoldalú munkásságnak, amelyet az egyesület fennállása óta kifejtett. A nagy érdeklődéssel kísért verseny szép küzdelmeket hozott, amelyek során a „Homokkerti Ref. Ifjúsági Egyesület 1933. évi sakkbajnoka” címet Orosz János, az egyesület ifjúsági elnöke vívta ki magának. De minden dicsőretet megérdemelt a többi versenyzők is, akiknek sok nehéz partit kellett megnyerniök, hogy megérdemelt helyezéshöz jussanak. A kialakult helyezési táblázat négy első helyezettijéből alakult meg a Homokkerti Ref. Ifjúsági Egyesület sakkcsapata, mely hivatva lesz az egyesület hírnevét még inkább növelni. Ezek szerint az „A” verseny csapat tagjai: Orosz 21, Kozempel 19½, Bába I. 18, és Bába II. 17 ponttal, míg a „B” csapatba jutottak: Kónya 15½, Császár 12½, Sámi II. 11 és Szabó 8 ponttal.

## A sajtóvámosi plébános gyilkosait Miskolcra vitték

Miskolc, szeptember 21. (MTI.) A sajtóvámosi papgyilkossággal gyanúsított Répási József és Kertész Pál ellen eddig saját beismerő vallomásukon kívül semmiféle tárgyi bizonyíték nem merült fel, sőt a nyomozás adatai sok tekintetben ellenkeznek a gyanúsítottak vallomásával. Ma az ügyben váratlan fordulat történt. A meggyilkolt Seliga Mihály plébános holtteste mellett annak idején véres zsebkendőt találtak, amelyet felküldtek az Országos Vegyvizsgáló Állomáshoz annak megállapítására, hogy a vérnyomok a meggyilkolt plébánostól, vagy a tettesek valamelyikétől származnak-e. A vegyvizsgáló állomás írásbeli jelentése ma érkezett le Miskolcra s megállapítja, hogy a zsebkendőn talált vérnyomok ugyanahoz a vércsoportoz tartoznak, mint amelyhez Répási vére. Ez a megállapítás most már egyenes irányba tereli Répási és Kertész ellen folytatott nyomozást.

## Imrédy kedvező tárgyalásai Genfben

Genf, szeptember 21. A Nemzetek Szövetségének pénzügyi bizottsága szeptember 12-én Janssen elnöklésével kezdte meg üléseit, hogy átvizsgálja és tanulmány tárgyává tegye azokat a kérdéseket, amelyeket a Nemzetek Szövetsége legközelebbi tanácsülése elé terjesztene. A pénzügyi bizottság tárgysorozatán szerepel Magyarország, Ausztria és Bulgária pénzügyi helyzetének megvizsgálása is. Magyarország pénzügyi helyzetével a bizottság tegnap foglalkozott. Délután meghallgatta Tyler népszövetségi biztos jelentését, délután pedig Imrédy Béla dr. pénzügyminiszter előadására ke-

rült a sor. A pénzügyminiszter kimerítően ismertette az utolsó hónapok pénzügyi és gazdasági eseményeit és azokat a pénzügyi vonatkozású kérdéseket, amelyek a magyar kormányt foglalkoztatják.

Az előadás nyomán Imrédy Béla dr. pénzügyminiszter és a bizottság tagjai között élénk eszmecsere fejlődött ki.

A tárgyalások előreláthatólag még a mai napon folytatódnak.

Imrédy Béla dr. pénzügyminiszter az MTI tudósítója előtt kijelentette, hogy teljesen meg van elégedve a tárgyalások menetével.

## Kétszáz ezer főnyi német katonaságot indítványoz Mussolini

Páris, szeptember 21. A Matin római tudósítója szerint Olaszország álláspontja a leszerelés kérdésében kezd határozott körvonalakat ölteni. Olaszország lemond arról, hogy Franciaországtól fegyverkezésének csökkentését kérje, másfelől nem ellenzi azt, hogy Németországgal szemben ellenőrzést gyakoroljanak és hajlandó az erre irányuló francia kérés támogatni, azzal a feltétellel azonban, hogy az ellenőrzés módjait vita tárgyává tegyék.

Ezzel szemben azt kívánja, hogy Németország katonai szabályzatát módosítsák, nevezetesen a német hadsereg létszámát a rövid szolgálati idő alapján emeljék fel kétszáz ezerre.

Olaszország javaslata jogi szempontból a hatalmak múlt év december 11-i közös jogegyenlőségi nyilatkozatára támaszkodik. Olaszország határozottan azt óhajtja, hogy a megegyezés még a leszerelési értekezlet összeülése előtt jöjjön létre.



## Angol könyv égbekiáltó igazságtalanságnak mondja a trianoni békeszerződést, amelyet béke-revizióval jóvá kell tenni

London, szeptember 21. Az angol könyvpiacra óriási feltűnést keltett Sisley Huddleston híres angol újságíró „Háboru lesz, hacsak nem...” c. könyve, amely egyetlen lángoló és megsemmisítő vádirat a békeszerződések ellen. A meggyőző bizonyítékok tömegével mutatja ki, hogy

a háboru utáni bajok és szenvedések kilencztedét a rossz békeszerződések okozták,

amelyek pozdorjává törték és balkanizálták Európát és amelyek

csak addig maradnak érvényben, amíg a tulnyomó fegyveres erővel

Kossuth uccai templom mellett, a Nap u. 2. számú saroktelken épülő **Öröklakásos társasházban**

2 és 3 szobás, hallos, minden kényelemmel ellátott lakások azonnali telekkönyvi tulajdonjoggal, 15 évi törlesztés mellett lefizetésre igen olcsón jegyezhetők:

Báró Györfly Miklósnénál  
(Nap u. 4.)

Dr. Ratkóczy Jánosnál  
(Piac u. 8.)

Csanak József építészmérőknél  
(Vilmos császár körut 48.)

tartják fenn azokat.

A béke alkotói által elkövetett összes jogtalanságok között

a legkevésbé védhető Huddleston szerint a trianoni szerződés, amely Magyarországot bármily néprajzi, történeti, gazdasági vagy egyéb indok nélkül csontig lefaragta és magyar területeket juttatott a szomszéd államoknak.

Ezt az égbekiáltó igazságtalanságot jóvá kell tenni. Csakis a béke-revizió segíthet. Nem is az a kérdés, hogy legyen-e revizió vagy sem, hanem hogy miként történjék az. A jövő hozhat békét, avagy háborút, de a békeszerződések nem maradhatnak mai formájukban. Európa négy vezető nagyhatalmának második békeértekezletet kell összehívni a szerződések felülvizsgálására és a legsúlyosabb ellentéteket kárpótlással kell megoldani. Egyes esetekben területi engedmény ellen területi csere lesz lehetséges, más esetekben pénzügyi vagy gazdasági kártalanítás, tengeri kikötők átengedése, gyarmatok újbóli szétosztása, vámkedvezmények, hitelműveletek, stb. Az ugynevezett Rothermerre-határok kétféle idegen uralom alatt élő magyart adnának vissza az anyaországnak, ami szerény módosításnak tekinthető és amit könnyen meg lehetne valósítani s amelyeket Huddleston szerint faji és gazdasági szempontok igazolnak.

## A világműrepülés rekordere lezuhant

London, szeptember 21. Illinois államban lévő de Quincyből jelentik, hogy Willei Post, a világműrepülés legújabb rekordját tartó amerikai repülő gépével a monroei repülőtéren lezuhant és súlyosan megsebesült.

## Játszadózó gyermekek burgonyasütés közben tűzveszt okoztak

Miskolc, szeptember 21. Az abauj-megyei Selyeb községben a múlt hét csütörtökén pusztított nagyarányú tűzveszt ügyében megtörtént a hatóság kárbecslése. A károsultak száma 33, a kár összege több mint 70,000 pengő. A tűzvizsgálat megállapította, hogy a tűzveszt játszadózó gyerekek okozták, akik, mielőtt szüleik templomban voltak, burgonyát sütöttek. A vármegye vezetősége akciót indított a szerencsétlenség által sújtott gazdák megsegítésére.

## Romániában

a pénzügyigazgatótól is adóárveréssel hajtják be az adót

Bukarest, szeptember 21. A nagyváradi pénzügyigazgatóság végrehajtó közgei megjelentek Ruslimovsky pénzügyigazgató lakásán és árverést tartottak nála 3856 lei adótartozása behajtása céljából.

A kormány megtartja az IBUSZ-t és annak eladásáról tárgyalni sem akar

Budapest, szeptember 21. Fabinyi Tamás kereskedelmi miniszter a legközelebb tárgyal az IBUSZ ügyéről Jakabffy kormánybiztossal. A miniszter fenn akarja tartani az IBUSZ-t és annak eladásáról nem hajlandó tárgyalni, ellenben nagy átszervezés lesz. Jakabffy kormánybiztos tervezetét dolgozott ki a személyi kiadások csökkentésére és a létszám apasztására vonatkozóan is. Az elbocsátások kérdésével már foglalkozott az intézmény végrehajtó bizottsága, de a névsort titokban tartják.

Bár Jakabffy kormánybiztosnak az átszervezés kérdésében szabad keze van, a végleges döntés előtt előterjesztést tesz a kereskedelmi miniszternek, illetve Gömbös miniszterelnöknek. Tasnády Szűcs András nem tér vissza hivatalába és állását egyelőre nem is tölti be.

## Szabványos

# lőlapok

olcsón beszerezhetők

Nagy Károly és Társai  
könyvnyomdájában  
Ferenc József ut 49.

Telefon 20-18.

— Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz megbecsülhetetlen szolgálatot tesz azért, hogy a béltartalmat kiméletesen távolítja el.

### A felvidéki püspökök szimpátia nyilatkozata a prágai nuncius mellett

Prága, szeptember 21. A nuncius és a csehszlovák kormány között a konfliktus tovább bonyolódik. A Felvidék és az Erdős Kárpátok kilenc katolikus püspöke szimpátia nyilatkozatot tett Ciriacci nuncius mellett, megállapítva, hogy a Szentatya ellen intézett prágai támadások az egész csehszlovák katolikus közvéleményt sértik. A tót és az erdőkárpátokbeli püspökök csatlakoznak a morvaországi püspökök hasonló állásfoglalásához és ők is biztosítják Ciriacci nunciust legőszintébb szeretetükről és tiszteletükről.

### Franciaország nem szállja meg a Rajna balpartját

Páris, szeptember 21. Olyan hírek terjedtek el Párisban, hogy a francia kormány el van tökéve a Rajna balpartjának újabb megszállására, ha a leszerelési tárgyalások nem vezetnek eredményre és ha azoknak során sikerül a nagyhatalmakat is meggyőznie arról, hogy Németország megszegte a békeszerződést. A Temps mai vezércikkében ezt a hírt meghatározottabban megcáfolja.

### A román kormány a törvény ellenére a kisebbségi iskolákban is a román tanítást követeli

Bukarest, szeptember 21. A népiskolákról szóló törvény értelmében a román kormány köteles az állami elemi iskolákban kisebbségi osztályokat is fenntartani. Ennek ellenére a román közoktatásügyi kormány bizalmas rendeletben utasította a tanfelügyelőket, hogy több magyar többségi városban, így Nagyváradon is, a magyar tagozatokban is románul történjen az oktatás. Emiatt Hege-düs Nándor, a biharmegyei magyarpárti képviselő sürgős interpellációt terjesztett be a kamara elnökségéhez. Az interpelláció részletesen kifejti, hogy nemcsak törvény, hanem a párisi kisebbségi nemzetközi egyezmény is kötelezi a román államot magyar nyelvű népiskolák fenntartására.

— Gyalog jött Varsóból Magyarországra. Biharmagybajom határában az egyik tanyán a tanya népe egy ismeretlen férfire akadt, aki éjszakára bujt meg az istállóban. Hiába faggatták, honnan került oda, mi a szándéka, nem kaptak választ. A titokzatos ismeretlen nem tudott magyarul. Végre akadt a tanyán egy hadviselt ember, aki tudott szlávul. Ennek aztán sikerült szóba elegyedni az idegennel, aki elmondotta, hogy Bednarszky Witoldnak hívják, dohánygyári munkás Varsóban. Ott azonban nem tudott megélni, ezért elhatározta, hogy felkeresi Belgrádban lakó bátyját, aki szintén dohánygyári munkás. Minthogy pénze nem volt, gyalog indult el Varsóból és így jutott el Magyarországra. Tiltott határátlépés miatt megindult ellene az eljárás, amelynek lefolytatása után visszatoloncolják Lengyelországba.

## Ma utoljára a Vigszínházban

A 7 STAR FILMJE:

# „GRAND HOTEL”

Vicki Baum világhírű regénye. Főszerepekben: Gréta Garbo, John Barrymore, Lionel Barrymore, Wallace Beery, Lewis Stone, Jean Hersholt.

REPRIZ! — Előadások kezdete: 5—7—9 órákor.

Szombattól a VIGSZINHÁZBAN a szezon első nagy magyar filmje: „A BOR”, Gárdonyi Géza színdarabja Rózsahegyi Kálmán, Kéry Panni, Jávör Pál főszereplésével.

## A kormányzó az I. osztályú érdemkeresztet adományozta Herczeg Ferencnek

Budapest, szeptember 21. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Herczeg Ferenc dr.-nak, a felsőház tagjának, a magyar irodalom terén szerzett örökbeccsü érdemének elismeréséül az I. oszt. magyar érdemkeresztet adományozta.

Budapest, szeptember 21. Az ujságírói intézmények a következő táviratot intézték Herczeg Ferencnek 70. születésnapja alkalmából:

„Amikor az egész nemzet hódoló ünnepléssel járul a 70. életévét betöltő írófejedelem elébe, a magyar ujságírói intézményeket az első helyek egyike illeti meg az ünneplők sorában. A közönség a nagy elbeszélőnek fejezi ki háláját e napon, a színpad a nagy drámaírónak, a tisztelők és barátok serege a hozzájuk közelálló embert ünnepli Méltóságod-

ban. Az ujságírói intézmények vezetői és tagjai azonban azt a fényt jönnek megköszönni, amelyet Herczeg Ferenc, az ujságíró sugároz rájuk és amely fény soha el nem múló dicsőségét jelenti a magyar ujságírás történetének. Ezen emlékeztető ünnep arra kérjük a magyarok Istenét, hogy Méltóságod ezt a ránk sugárzott fényt még sokáig lövellhesse ránk, rendünk büszkeségére és a magyar nemzet javára, amelyet Méltóságod minden tollvonásával és minden szívdobbanásával szolgálmi küldetett. A Magyar Hírlapírók Országos Nyugdíjgyűlése, a Magyar Ujságírók Egyesülete, a Magyar Ujságírók Kórház- és Szanatóriumegyesülete, az Otthon Írók és Hírlapírók Köre.”

## Lipcsében megkezdtek a Reichstag épületének felgyújtásával vadlottak főtárgyalását

A bűnösség kimondása esetén halálos ítéletet hoz a bíróság

Lipcsé, szeptember 21. (Wolff.) Lipcsében ma kezdődött a negyedik büntetőtanács előtt a birodalmi gyűlés gyújtogatóinak bűnperce. A gyújtogatókkal és ezzel kapcsolatban elkövetett hazaárulással a következőket vádolják: Marinus van der Lubbe 24 éves kömüvest (Leyden, Hollandia), Torgler Ernő 40 éves berlini kereskedelmi alkalmazottat, Dimitroff Georgi 51 éves író (Radomir, Bulgária), Popoff Blagoi 30 éves főiskolai hallgatót, a Szófia melletti Urjanból és a Ghevgheli, macedóniai községből való Taneff Vaszij 35 éves cipészt. Az eddigi adatok alapján az a vád ellenük, hogy 1933 február 27-én este felgyújtották a birodalmi gyűlés épületét, illetőleg a gyújtogatásban segédkeztek, vagy arról tudtak és ezzel meg akarták adni a jelet az erőszakos felforgatásra. Ha ezeket a bűntényeket rájuk bizonyítják, halálos ítéletre van kilátás.

A tárgy fontosabb részeit viaszlemezre veszik fel és a németországi adóállomások után az egész világhoz eljuttatják. Nem kevesebb, mint 123 sajtó-képviselő hallgatja végig a tárgyalásokat, ezek kétharmadrésze külföldi, továbbá igen sok külföldi jogtudós és végül a külföldi követségek több képviselője.

A vád anyaga 234 oldalra és 36 mellékletre terjed ki, több mint 120 tanut fognak kihallgatni és igen sok szakértői véleményt hallgatnak meg.

9 óra után nyitotta meg a főtárgyalást Bünger dr. szenátusi elnök. Számbavette az elővezetett vádlottakat is, a beidézett tanukat, majd ezután közölte, hogy kb. október 15-től a tárgyalásokat Berlinben fogják folytatni. Közölte az elnök, hogy Van der Lubbe írásbeli jelentés szerint lemond a védőről. A tárgyalás rövid megszakítása után a bíróság folytatta Lubbe vádlott kihallgatását eddigi folyásáról.

Arra a kérdésre vajjon helyeselt-e a kommunista tanukat, Van der Lubbe igennel felelt. Arra a kérdésre azonban, hogy állást foglal-e az államforma megváltoztatása érdekében, a vádlott határozott nemmel válaszolt. A bíróság elnöke többször kénytelen volt a kérdést megismételni, de miután Van der Lubbe nem érti az elnök kérdéseit, a bíróság tolmács segítségét vette igénybe. Van der Lubbe zavaros feleleteket adott. Az elnök délután félháromkor berekesztette a tárgyalást és figyelmeztette Van der Lubbe vádlottat, hogy a holnapi tárgyaláson fontolja meg jól feleleteit és adjon választ arra a kérdésre, hogy mi volt a kommunista pártból való kilépésének az oka. Holnaptól kezdve a bírósági tárgyalások délelőtt fél tízkor kezdődnek.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

# hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap  
Szerkesztősége és kiadóhivatala  
Ferenc József ut. 49. Telefon:  
32—12.

Feladó szerkesztő: Farkas Lajos.  
Előfizetési ár: egész évre 26.—,  
félévre 14.—, negyedévre 7.—,  
egy óra 2.40 pengő. Külföldre  
emnek a kétszerese. Egyes szám  
ára hétköznap 10 fillér, vasár-  
nap 20 fillér.

## © Mindentudó ©

Ma: 1933 szeptember 22. Péntek. Protestáns: Móric, róm. kath.: Móric vt., izr.: 5694 Thirsi 2.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 órától 1 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

Ügyeletes gyógyszerárak: „Arany Angyal”, Piac u. 50; „Nap”, Piac ucca 1; „Tisza”, Magoss György tér 9; „Bocskay”, Cegléd ucca 22; „Mátyás király”, Nyilastelep; „Árpád fejedelem”, Csapó-kert.

## IDŐJÓSLÁS:

Déli, délnyugati légáramlás, változó felhőzet, sok helyen záporoszerű esők, esetleg zivatarok. A hőmérséklet az északi megyékben is emelkedik.

## A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések

9.45: Hírek.

11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül.

12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból.

12.30: Hírek.

1.15: Időjárás, időjelzés.

2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok.

4.45: Időjelzés, időjárás, vizállás, hírek.

12.00: Himnusz.

## PÉNTEK, szeptember 22.

6.45: Torna. Utána Gramofonlemezek. 10: Időszerű anyag. 2. Tisztaság — fél-egészség. (Felolvasás.) Közben: Gramofonlemez. 12.05: Kóczé Gyula és cigányzenekara. 1.30: Az államrendőrség zenekara. Vezényel Szöllőssy Ferenc. 3.30: A rádió diákfélfőrajza. Lönmrot Illés csodája. 4: A megdöntött elmélet. Csermely Gyula elbeszélése. 5: Gyorsírótanfolyam. (Szlabej Géza.) 5.30: Szervánszky szalonzenekar. 6.30: Porszem Isten számolyánál. Csürös Zoltán előadása. 7: A Magyarországi Munkásdajegyletek Szövetsége képviselőtében a Budapesti MÉMOSZ Dalkör és a Magyar Ruggyantaárugyári Dalkör. 7.40: A jubiláló Herczeg Ferenc. Voinovich Géza előadása. 8: Színműelőadás a Stúdióban. A fekete lovas. Színmű 3 felvonásban. Irta Herczeg Ferenc. Rendező Odry Árpád. Utána körülbelül 10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Komor Vilmos.

## Társadalmi események

SZEPTEMBER 22.

— **Felhívás!** A Debreceni Vásári Kereskedők és Piaci Árusok Társulatában tömörült vásári kereskedők szakosztálya f. hó 22-én, pénteken délután 3 órai kezdettel fontos értekezletet tart Csapó u. 19 szám alatti helyiségében. Tárgy: Vásári autófuvározási ügy a MATEOSZ keretében. A tárgy fontosságára tekintettel felhívunk minden vásári kereskedőt — a nem tagokat is —, hogy ülésünkön okvetlenül és pontosan megjelenni sziveskedjék. Elnökség.

SZEPTEMBER 24.

— **Konferencia a természet ölében.** A debreceni református leányegyesületek szeptember 24-én, vasárnap egész napot betöltő konferenciát rendeznek a Nagyerdőn. E kedves alkalommal kiváló előadók szólnak a fiatal leányokhoz: dr. Dancsházy Sándor, dr. Soós Béla, dr. Illyés Endre és Uray Sándor lelkesek, valamint Bunyitay Klára és Szele Paula tanárnők. Az előadásokon kívül különböző versenyszámok és játékok teszik változatosabbá az egynapos kirándulást. Kedvezőtlen idő esetén a konferencia előadói része az egyház tanácstermében (Kálvin-tér 17.) tartatik meg. Részletesebb műsort a hét folyamán közölni fog a rendezőség. Minden református leányt szeretettel hívunk és várunk.



— **A főispán Pesten.** Báró Vay főispán csütörtökön Budapestre utazott hivatalos ügyek elintézése végett. A főispán csak szombaton tér haza.

— **A debreceni itélőtábla elnöke** Budapest és Szegeden. Olchváry Zoltán kir. itélőtáblai elnök csütörtökön reggel hivatalos ügyekben Budapestre utazott s közben mint az egyesület társelnöke résztvesz a szegedi országos bírói és ügyészi kongresszuson. A kir. itélőtábla elnöke előreláthatóan 12—14 napon át lesz hivatalától távol.

— **Ifj. Sinai Imre** illatszertárát Csapó ucca 88. alatt megnyitotta.

— **Niels Bukh**, a modern dancgimnasztika megteremtője Debrecenben, Niels Bukh, az ollerupi dán testnevelési főiskola világhírű igazgatója végzett hallgatóival, a világ legkiválóbb 28 tagú hölgy és férfi mintacsapatával 1933 szeptember 30—október 15-ig számos magyar városban modern gimnasztikai és dán táncbemutatót tart. A 28 tagból álló tornászcsapat autobuszon érkezik Magyarországra. Niels Bukh 13-án Debrecenben a Debreceni Egyetemi Atlétikai Club, 14-én Cegléden a MOVE Ceglédi Sport Egyesület és végül 15-én Szombathelyen a Szombathelyi Levente Egyesület rendezésével szerepel. Niels Bukh egyetlen célja, hogy megismertesse rendszerét a magyar szak- és nagyközönséggel és ezért az előadások tisztá jövedelmét részben Horthy Miklósné nyomorenyhitő akciójára, részben az ujságírók nyugdíjalapjára és részben a rendező egyesületek pénztára javára ajánlotta fel.

— **Cserépkályhák** állandóan nagy választékban. Átrakások Hardtmuth-rendszerre, tisztítást, javítást olcsón vállal Gönöczy kályhásmeister, Csapó ucca 19. Telefon: 25-68.

— **Megölték és kirabolták** Erőmhályfalva község bíráját. Erőmhályfalváról jelentik: Kovács Sándort, Erőmhályfalva község bíráját, aki 18 év óta megszakítás nélkül viseli tisztjét, az éjszaka ismeretlen tettesek lakásán fejszével meggyilkolták. A gyilkosok tettük elkövetése után kirabolták az egész házat; körülbelül egymillió lei értékű készpénzt vittek el.

— **Az Ujságíró Club** nyelvtanfolyamokat rendez. T. E. Welsh egyetemi lektor, aki tavaly is nagyszerű eredménnyel tartott olcsó tanfolyamot az Ujságíró Clubban, ugy kezdők, mint haladók számára szeptember 22-én kezd meg a 80 órásból álló tanfolyamot. Egy óra díja személyenként 50 fillér. Jelentkezni lehet naponként délután 6 és 8 óra között Piac ucca 22, szám, III. emelet, 2. ajtó alatt. A német és francia tanfolyamok október elsején kezdődnek. Ezeket dr. Balkányi Pálné Geszti Ilonka okleveles tanárnő tartja. Az óradíj személyenként itt is 50 fillér. Jelentkezni lehet naponként 6 és 8 óra között az Ujságíró Club helyiségében, Arany Bika, félemelet, József kir. herceg uccai feljárata. A nyelvtanfolyamok iránt máris igen élénk érdeklődés nyilvánul meg s bizonyos, hogy azok sikere az idén felülmúlja még a tavalyiakét is, amikor pedig szokatlanul nagy számban voltak hallgatói az Ujságíró Club olcsó, kitűnően vezetett nyelvtanfolyamainak.

— **Szegedi paprika különlegesség** állandóan nagy raktára Lindenfeldnél, Degenfeld tér 7.

— **A MESÉSKÖNYV ÉS A CSEH FINANC.** Mostanában történt egyik trianoni cseh határállomáson... A cseh finác szeme megakadt egy meséskönyvön. A meséskönyvet hét éves kisleány szorongatta féltő gonddal a kezében. Szép piros festett táblája volt a könyvnek, ékes rajzokkal. Itt vásárolták a szülei Budapesten, a kis Marikának. És a meséskönyvet elvette a cseh finác és nézegette, forgatta. A nyelvét nem értette. Diszes ábrák pompáztak a könyvben... Hőfehérke és a törpék... Piroska és a farkas... A finác azonban semmit sem sejtített az egészről, mert a végén zsebre tette a könyvet és nagykomolyan kijelentette, hogy ezt a meséskönyvet pedig nem lehet bevinni Csehszlovákiába, mert — „irredenta”. A kis Marika sírásra gőrbült szájjal nézett a cseh finác után, aki elragadozta tőle egyetlen kincsét, a mesék színes világát... Piroska és a farkas...

— **Hatóságilag fertőtlenített** tankönyvek minden iskolába féláron kaphatók Kultura Antikvárium, Szent Anna 3.

— **A Pestj Tőzsde** új számában dr. Schober Béla, a Nemzeti Bank vezérigazgatója, dr. Kresz Károly, dr. Ujlaki Müller Pál nyilatkoznak. Szenzációs riport számol be a Hitelbank és a Klein-család harcáról, Gömbös Gyula törökországi utazásáról, az IBUSZ-nál történt legújabb meglepő eseményekről, a dollárbiztosítások átalakításáról és sorsáról, Imrédy genfi tárgyalásairól, az áru- és értéktőzsdei helyzetéről, a kővénypiacról, stb., stb. Kitűnő textil, biztosítási, vas- és gépipari, vegyészeti, vidéki hitelélet rovatok egészítik ki az új számot.

— **Szabaddalra** helyezték a lopással gyanúsított kabai segédjegyzőt. Hirt adtunk már arról, hogy a debreceni törvényszéki fogházba szállították a kabai segédjegyzőt, Juhász Jánost, akit azzal gyanúsítanak, hogy Kósa János tulajdonából ellopott több darab 30 pengős bolettát. A segédjegyzőt, aki beismerte a csendőrök előtt, hogy adóját fizette a bolettákkal, csütörtökön szabaddalra helyezték. Az eljárás folyik ellene tovább.

— **Leányiskolai kézimunka** legolcsóbb beszerzési helye „Muskáti”, Csapó u. 16.

— **Felhívás a munkanélküliekhez.** Összeírás végett saját érdeklükben sürgősen jelentkezzenek a munkanélküliek a Munkás-Otthonban (Margit-fürdő) a hivatalos órák alatt, délelőtt 9—12 és délután 4—8 óra között.

— **Vegy- és gallértisztítás** legszébb és olcsón Budapesti képv. Kossuth u. 15. Ugyanott törtarany beváltás.

— **Gázolt egy kerékpáros.** Faragó Lajos, Tordai ucca 12. szám alatti lakos a Csapó uccai kocsitron haladt keresztül, amikor egy arra haladó kerékpáros elütötte. Könnyebb sérüléseket szenvedett s miután saját lábát ment be a mentőlak-tanyába, sérülései bekötözése után eltávozott. A gázoló kerékpáros ellen megindult az eljárás.

— **Bőröndöt**, retikült, aktatáskát legolcsóbban a készítőnél, Feuermannál vehet, Piac u. 26. Passage.

— **Öt évi fegyházra** ítélték feleséggyilkosságért Mester Pál ceglédi gazdálkodót. Ceglédről jelentik: A Mester-házaspár között állandó volt a viszálykodás, főként azért, mert az asszony nagyon szerette a bort. Junius 24-én is ittas állapotban tért haza és gorombáskodni kezdett férjével. A gazda először csitítgatni próbálta, majd úgy megverte feleségét, hogy az asszony behalt a sérülésekbe. Mester Pál a bíróság előtt ideges természetével védekezett.

— **Kulturerber** sajtót, vaját fogyaszt. Ebbeli igényét kielégítheti az Alpesi sajt-, vajcsarnokban, Piac u. 16.

— **Közel ötmillió** leit rabolt két áldozatától egy gyilkos román magántisztviselő. Anderson Jancu brailai magántisztviselő tegnapelőtt meggyilkolta és kirabolta Marjanszky Jánost, a román nemzeti bank egyik főtitviselőjét, aki kétmillió leit vitt magával a Stájer-üzemek munkabéreinek kifizetésére. Andersont elfogták és kihallgatásakor beismerte, hogy két évvel ezelőtt ő gyilkolta meg és rabolta ki a nemzeti bank egy másik főtitviselőjét, a dúsgazdag Krisan Mihály cégvezetőt. Krisantól hétszáz ezer lei készpénzt és közel félmillió értékű ékszereket rabolt el. A bestiális rablógyilkos ellenállhatatlan lelki kényszer alatt vallotta be véres tettét.

— **Iskolakönyveit** már most megvásárolhatja ujonnan vagy használtan (használt könyvek féláron) Antalffy József könyv- és papirkereskedésében.

— **Négy nap az „itt a piros, hol a piros”-ért.** A Hatvan ucca végén posztoló rendőr csütörtökön délelőtt előállított a rendőrkapitányságra két embert, akik lemezdobálással töltötték idejüket. A két napszamos, Nagy Lajos és Magossány József azzal védekeztek, hogy csupán szórakozásból játszották az „itt a piros, hol a piros”-t és Nagy Lajos csak tanította Magossányt, de nem pénzben játszottak. A rendőrbíró Nagy Lajost, a „tanítómestert” négy napi, tanítványát pedig, Magossány Józsefet két napi elzárással büntette.

— **Mazsola**, szép, világos, 1 P 40 kilója Lindenfeldnél, Degenfeldtér 7.

— **Negyvenezer törülkőzöt** loptak el egy év alatt az osztrák vasutakról. A szövetségi vasutak igazgatósága legújabb felhívást intézett az utazó közönséghez, hogy segítsen a törülkőzötlovajok leleplezésében, mert a múlt évben forgalomban lévő nyolcvanezer törülkőz közül negyvenezer eltűnt a vasúti kocsik mosdóhelyiségeiből.

— **Eltűntek a heringek.** Hamburgból jelentik: Az Északi-tengerem halászó német vitorlások, ellentétben a múlt évi nagyszerű zsákmánnyal, az idén üresen térnek haza. A halászok egyöntetű véleménye szerint a heringek az idén letértek szokott utjaikról, ami valószínűleg az Északi-tengeren uralkodó abnormális meleg időjárásban leli magyarázatát.

## KÖZGAZDASÁG

### A GABONATÖZSDÉN NEM VOLT FORGALOM.

Budapest, szeptember 21. A gabonatózsdén a mai zsidó ünnepeken nem volt hivatalos forgalom. Pontban tizenkét órakor elhangzott ugyan a gabonacsarnokban a harangjel, amely az üzlet kezdetét szokta jelezni, de a teremben senki sem jelent meg. Hivatalosan egyetlen kötés nélkül a tegnapi gabonárfolyamokat jegyezték.

### BUDAPESTI ALLATVÁSÁROK.

Budapest, szeptember 21. A mai marhavásárra felhajtottak 257 darab vágómarhát. Eladtak elősúlyban kilogramonként: ökor legjobb minőségű 54—58, kivételes 64, közép 44—49, gyenge 36—42, bika legjobb 50—54, kivételes 56, közép 42—48, gyengébb 36—40, tehén legjobb 48—51, kivételes 52, közép 42—46, gyengébb 36—40, bivalyok 28, növendékmarha 40—48, kicsontozni való marha 26—28 fillérért. Az irányzat tartott volt, az árak változatlanok.

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 2320 sertést. Eladtak elősúlyban kilogramonként könnyű sertést 72—74, középest 78—79, kivételes 80, nehéz 76—77 fillérért. A vásár irányzata élénk volt.

### HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 18.00—18.40, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 372.00—382.00, 100 lei 3.42—3.46, 100 lira 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 77.50—80.50, 100 svájci frank 110.70—111.40.

\* Az értéktőzsdén egy kg. szinarany 5120—5130 pengőbe került.

**HA** valamit el akar adni,  
keres valamit,  
lakása van kiadó,  
lakást keres,  
üzleti forgalmát akarja  
lendíteni

**hirdessen**  
a **Független Ujságban.**

## Nagy nap a

Ritkán m...  
érdeklődés...  
lyen a Boc...  
szecsapása...  
sántgák szá...  
minden er...  
azon vanna...  
elleni szer...  
zonyítsák, l...  
kiváló kval...  
magyarázha...  
vetkezmény...  
van, mutatj...  
hétén a...  
csapata ki...  
sántgák zón...  
lentős siker...  
kombinált...  
logatottat...  
dig Nagyvi...  
nyosra veh...  
Bocskay is...  
mában lép...  
zeti ellen...  
ért el.

A Kispes...  
rá, hogy a...  
mértékben...  
pestet ma a



— Oh n...  
feljebb csak...  
gyakran, h...  
ajtókból a...  
üvegeket. E...  
az ilyesm...  
felvált, kü...  
reggel jól...  
gyorgott. —  
szenzáció, r...  
— Nem,  
kozva, — t...  
— Jó éjsz...  
ör némi bor...  
tovabballag...  
Smith pe...  
— Nem t...  
ben mégis...  
ció, — dör...  
Szót sem...  
értünk a v...  
egy férfi á...  
Smithre vá...  
lapját.  
— Talált v...  
dezte barát...  
— Igen,



## Nagy küzdelemre van kilátás vasárnap a Bocskay—Kispest mérkőzésen

Ritkán mutatkozott még olyan nagy érdeklődés mérkőzés iránt, mint amilyen a Bocskay—Kispest vasárnapi összecsapása iránt megnyilvánul. A kék-sárgák számára ez jóvátételi meccs: minden erejükkel és igyekezetükkel azon vannak, hogy reparálják a Somogy elleni szerencsétlen vereséget és bizonyítsák, hogy ez csak a kétségtelenül kiváló minőségű csapat pillanatnyi megmagyarozhatatlan visszaesésének a következménye volt. Hogy ez valóban így van, mutatja az is, hogy a rákövetkező héten a Bocskay háromfelé osztott csapata kiválóan szerepelt: a kék-sárgák zöme Bukarestben aratott jelentős sikereket. Teleki a zágrábi profikombináltat, majd utána a nemzeti válogatottat dirigálta jelesül, Kovács pedig Nagyváradon szerepelt jól. Bizonyosra vehető tehát, hogy vasárnap a Bocskay ismét abban a félelmetes formában lép a pályára, mellyel a Nemzeti ellen olyan kirobbanó sikert ért el.

A Kispest ellen nagy szükség is van rá, hogy a Bocskay játékeréje teljes mértékben érvényesüljön, mert a Kispestet ma a pillanatnyilag legjobb ma-

gyar együttesnek tartják. Ez a vélekedés nem indokolatlan, hiszen a kispesti profik hátvédpárja egészen elsőrendű, csatársoruk lendületes, energikus és veszedelmesen gólrátörő, a két csapatrészt pedig munkabíró fedezetsor fogja össze.

Nagy küzdelemre van tehát kilátás vasárnap a küzdelem mellett élvezetes játékra is, annál is inkább, mert a Bocskay teljes tudatában van annak, hogy a Kispest ellen, amely jelenleg a bajnoki lista előkelő második helyén áll, egyetlen csapat sem mehet biztosra. A készülődés teljes komolyságára mutat, hogy a kék-sárgák csütörtökön délután a szakadó eső ellenére is megtartották erős kétkapus tréningjüket, még pedig amatőr ellenfél hiányában hetes csapatokkal. A játékosok a nagy esőben is kedvvel mozogtak és győzelemre törő hangulatban mennek neki a vasárnapi küzdelemnek. Csapatösszeállítás még nincs, mert a kék-sárgák vasárnapi együttesének összetétele a pálya állapotától függ, esetleges sáros pályán súlyosabb csapatra lévén szükség.

A profimeccset a másodosztályu

amatőr bajnoki mérkőzés előzi meg, mert vasárnap Nyiregyháza Hajdu-Szabolcs válogatott mérkőzés lévén, elsőosztályu amatőrbajnoki meccset nem tartanak. Így a közönség a feltörekvő utánpótlással ismerkedik meg a fél 12 órakor kezdődő DKASE—Cipőgyár és a fél 2 órakor megtartandó DVSC II.—DKASE II. mérkőzéseken. A Bocskay—Kispest mérkőzés fél 4 órakor kezdődik.

A jegyelővétel a Bocskay új elővétel helyén, a Svetits-bérpalotai dohánytözsdeben máris megindult és előrelátható, hogy vasárnap nagy közönség lesz a Diószegi uti pályán, annál inkább, mert a sorsolás alakulása úgy hozta, hogy a Bocskay egészen október 29-ig játszik Debrecenben.



### A DMTE KLUB-BAJNOKI BIRKOZÓ VERSENYE

A Debreceni Munkást Testedző e hó 24-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel tartja hagyományos klub-bajnoki birkozó versenyt, amelyen teljes hirneves birkozó gárdáját felvonultatja, amely előreláthatólag nagyon szép sportot ígér. A görög-római birkozáson kívül bemutatásra kerül a szabadstílusú birkozás is és tekintve, hogy az egyesület a box szakosztályt is megalakította, box bemutatás mérkőzést is fog tartani, amely bizonyára nagy érdeklődést kelt a város sportolói körében.

Tekintve, hogy az egyesület célja a tömegsport propagálása és megkedveltetése, a versenyre és bemutatásra belépőjegy nincs.

A verseny színhelye a DTE tornacsarnok, Magoss György-tér 9. szám.

A Bocskay szüreti mulatsága. A Bocskay szüreti mulatságára nagyban folynak az előkészületek s bizonyos, hogy ez is, mint a kék-sárgák többi mulatsága, a fesztelen jókedv és a legvidámabb hangulat jegyében folyik majd le. A rendezőség felkéri azokat a leányokat és fiatalembereket, akik a Bocskay szüreti mulatságán csőszleányi, illetve csőszlegényi szerepet ohajtanak vállalni, hogy szíveskedjenek a Rózsabokor-vendéglőben, vagy este 6—8 óra között a Bocskay irodájában, az Arany Bika félemeletén jelentkezni.

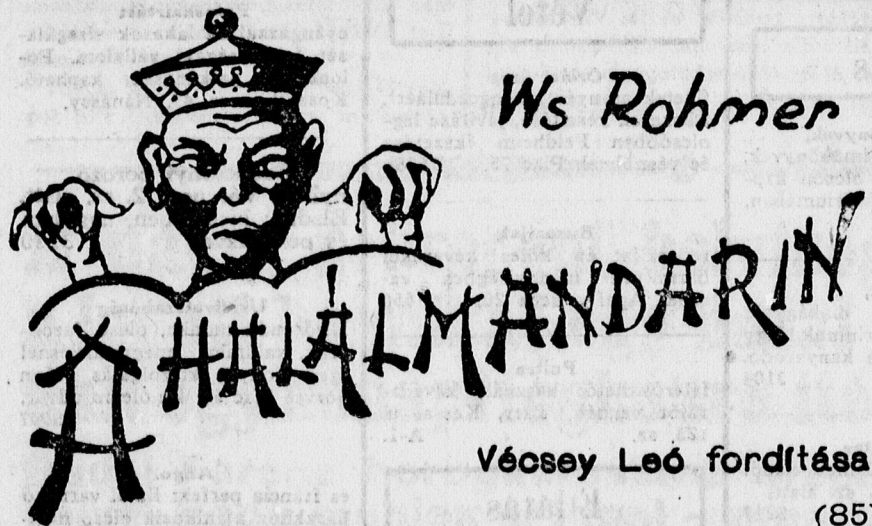
### • SZINHÁZ • MOZI • • HANGVERSENY •

#### TIMAR ILA ÉS SZIGETI JENŐ A RÁDIÓBAN

A debreceni közönség kedvenc primadonnája, Timár Ila ma a rádióban szerepelt. A Mézeskalács című operettben játszotta a primadonnaszerepet s hallgatói örömmel hallották, hogy azok a pompás értékek, amelyek oly népszerűvé tették művészetét — egyéni kedvessége, hangjának ragyogó szépsége, játékának üde bája — a rádióban is érvényesültek.

Kivülre még két régi ismerőse és kedvence játszott a debreceni közönségnek: Szigeti Jenő, a nagyszerű komikus, akit igazán jól esett legalább hallani még egyszer és Arkossy Vilmos, aki régóta oly sok örömet, vidám, kedves estét szerzett a debrecenieknek.

#### A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.



Vécsey Leó fordítása

(85)

— Oh, nem. Ezen a környéken legfeljebb csak azt a tréfát csinálják meg gyakran, hogy hajnalban ellopják az ajtókból a péksüteményeket és a tejesüvegeket. Főleg mosáiban gyakori az ilyen. A kollégám, aki nappal felvált, külön parancsot kapott, hogy reggel jól nyissa ki a szemét. — Vigyorgott. — Nem lenne valami nagy szenzáció, még ha el is fogna valakit!

— Nem, — felelte Smith elgonkkozva, — talán nem. Jó éjszakát.

— Jó éjszakát, sir — felelte a rendőr némi borraivalóval gazdagabban és tovaballagott.

Smith percig bámult utána.

— Nem tudom, hogy végeredményben mégis nem lenne-e nagy szenzáció, — dörmögte. — Gyere, Petri!

Szót sem szőtt többet, míg oda nem értünk a villához. Világos ruhában egy férfi állott ott, nyilvánvalóan Smithre várakozva. Megemelte a kalapját.

— Talált valami buvóhelyet? — kérdezte barátom sietve.

— Igen, sir, — hangzott a felelet.

— Kent... a kollégám is itt van már. Ön is megállapíthatja, hogy innen sem lehet látni őt.

— Tényleg, — helyeselte Smith, körülnézve. — Hol van?

— A mögött a falomladék mögött, — magyarázta az ember, arrafelé mutatva. — A repkényen keresztül jól lehet látni a villa ajtaját.

— Jó. Nyissák hát jól ki a szemüket. Ha valami küldönc vagy akárki jönne értem, azt fel kell tartóztatni, értik? Senkinek sem szabad megzavarnia minket. A küldöncöt felismerhetik, mert csak valamelyik társuk lenne. Ha jönne... háromszor tütytyentsenek, vagy nem, inkább huhogjanak, mint a bagoly.

Felmentünk a villa terraszára. Smith csengésére megjelent James Weymouth, aki láthatóan nagyon megkönnyebbült, mikor minket meglátott.

— Legjobb lenne, ha mindenképp jönne és megnézné a beteget, doktor, — szölt.

Felmentem a lépcsőn, be a tiszta,

rendes hálószobába, ahol siralmas látványt nyújtott a fájdalomtól megtört, beteg asszony.

— Beadta a csillapítószert, amit küldtem? — kérdeztem Weymouth feleségétől.

Mrs. Weymouth bólintott. Barátoságos arcú asszony volt, barna szemében ugyanaz a félelem bujkált, mint férje világoskék szemében.

A beteg jóízűen aludt. Lementem a nappaliba. Meleg éjszaka volt és Weymouth pipázgatva ült a nyitott ablaknál. A félhomályban szinte ijesztően hasonlított az öccsére; de amikor lassan felém fordította arcát, az illúzióknak vége volt.

— Megtörténhetik, hogy felébredhet a beteg? kérdezte.

— Nem hiszem.

Nayland Smith a kandalló előtt állott és idegesen topogott. A szoba tele volt dohányfüsttel, mert ő is dohányzott.

A dohányzás, hiába, járványos betegség és leülve a karosszékre, én is rágyújtottam egy cigarettára. Az unalmas várakozás idejére felszereltem magamat jegyzetekkel, notesszel és töltő-tollal. Nekikezdtém hát, hogy tovább folytassam Fu-Manchu történetének megírását.

Maple Cotage fölé csend borult. Kivéve a cédrusok közt sóhajtozó szellőt és Smith állandó gyufagyújtogatását, semmiféle zaj nem zavart meg a munkámban. Mégis: oly nehezen haladtam előre. Folytonosan az agyamba tolokodott ugyanaz az egy mondat: „Képzeld el egy magas, sovány embert, csucos vállakkal, olyan homlokkal, mint Shakespeare és olyan ábrázattal, mint maga a Sátán, hosszú, mágneses fényű zöld szemekkel; s e homlok mögé képzeld el az egész keleti faj minden ravasz-

ságát és kegyetlenségét, ami csak egy ilyen gigászi agyban összpontosulhat...”

Dr. Fu-Manchu! Fu-Manchu, ahogy Smith leírta nekem azon az éjszakán, ami most már olyan távolinak tűnt előttem... amikor először hallottam ennek a csodálatos és gonosz lénynek a létezéséről.

Amint Smith már vagy tizedszer kiverte pipája hamuját a kandalló rácsánál, a konyhai kakuk-óra titni kezdett.

— Két óra, — jegyezte meg James Weymouth.

Abbahagytam a munkát, papirlapjaimat visszatéve táskámba. Weymouth lecsavarta kissé a lámpát, ami már kezdett füstölni.

Lábujjhegyem felmentem a beteg szobájába, mindent rendben találtam. Mikor visszatértem, Nayland Smith már idegesen járkált fel-alá. Negyed háromkor a szellő is megszűnt és olyan csendesség vetett körül bennünket, ami szinte már földöntúli volt. Tiszán hallottam Weymouth nehéz lélegzését. Az ablaknál ült és kitekintett a cédrusok sötét árnyai felé. Smith is abahagyta a járkálást és megint nagyon csendesen állt a kandallónál. Hallgatózott! Nem kételkedtem benne, hogy mindnyájan hallgatóztunk.

#### L. FEJEZET.

##### A hajnali kísértet.

Valami halk hang törte meg a csendet, ami a falusi ucca irányából eredt. Valami rövid, határozatlan tompa zaj, amit azonban hamarosan még nagyobb csend követett. Néhány perc eltelte után Smith eloltotta a lámpát. A sötétben hallottam, hogy a fogai megcsikordulnak.

(Folytatjuk.)

Egy apróhirdetés egyszeri költsége 10 szóig, két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

# Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Új hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

**Szerkesztőség és kiadóhivatal Ferenc József ut 49. sz. • Telefon: 32-12,**

## Levelezés

Legnagyobb nagyhatalom a tudás! Tankönyvek az összes iskolák részére kaphatók használtan is. Vétel, csere Springer könyvtárában, a Főútcán.

## Betöltendő állás

Allandó keresethez juthatnak agilis urak. Cim a Független Ujság kiadóhivatalában.

Jómelegjelenésű üzletszerzők nők is, magas jutalékkal és fix-szel azonnalra felvétetnek. Jelentkezés a Debreceni Ujság kiadóhivatalában, Kossuth u. 3. délelőtti órákban. 2930

Igazolványos rikkancsokat fizetéssel felvesszünk Független Ujság kiadóhivatala, Piac 49. 10089

Üzletvezetőt kézpénzkaucióval ipartelepünk-re felvesszünk, képzett hölgyet is. Maróthy György 24. Hírelszöveget. 3228

## Állást keresők

Órakovnyvelést déli vagy esti órákban olcsón végez vállalati könyvelő. Cim a kiadóban. 248

Otthon elvégezhető írásbeli munkát magyar, német levelezést, fordítást, másolást vállalom. — Ugyanott 1-2 személy részére tisztán kezelt izletes kóser házikoszt kiindulásra is kapható. Kardos, Jókai ucca 36. szám.

Nagy helyi ismerettségű bíró volt kereskedő írá., k a magyar és német nyelvet egy szóban, mint írásban teljesen bírja, keres melőbbi belépésre raktárnoki, felügyelői, pénzbeszedői vagy bármilyen más állást. Referenciákkal szolgál. Hajlandó próbaidőre is elmenni. Kardos, Jókai ucca 36.

## Ingatlan

Nap ucca 23. és Szent Anna ucca 64. számu házak eladó. 3086

## Üzletek

Üzlethelyiség (jelenleg italmérés) Csapó ucca 10. sz. alatt kiadó november 1-re. Értekezni az udvari lakásban. A/10

Nagyállomás mellett egy korcsmahelyiség lakással 1-re kiadó. Késes u. 16. A

## Kiadó lakás

Különbejárta butorozott szoba azonnal kiadó, esetleg ellátással. Rákóczi ucca 35. 1991

Légfűtéses butorozott különbejárta szoba fürdőszoba használatlall — ellátással is kiadó. Iparkamara III. em. 5. Targyalni 2-4 óra között. 2022 cs, p, szo, v, k

Különbejárta csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Apaffy ucca 29. 3185

Nagy üres telek és egy háromszobás lakás kiadó. Bethlen u. 14. Éliás Andor Karcag. 2023

Háromszobás komfortos lakás november 1-re kiadó. Rákóczi ucca 35. sz. — Megtekinthető d. e. 10-1, d. u. 4-6 közt. 1990

Kétszobás udvari lakás mellékkelhelyiségekkel (bent klozettel) csendes udvarban kiadó. Gázfűzővel ellátva Szent Anna 34. A-1

Urilakás, kettő szoba, komfortos, új házban kiadó. Maróthy György ucca 24. 3205

Kétszobás emeleti lakás kizárólag orvosi rendelőnek, ügyvédi irodának fürdőszobával Csapó ucca 10. szám alatt kiadó. Értekezni az udvari lakásban. 243

Központi egyetemnél, Komlóssy ut 48. alatt különbejárta butorozott szoba kiadó. 3230

Két szoba, konyha, kamara mellékkelhelyiségekkel kiadó. Cegléd u. 7. sz. 3234

Csinosan butorozott különbejárta uccai szoba kiadó. Széchenyi ucca 12. 3232

Penzió Simonyi ut 11. szobák ellátással és anélkül is kiadók. 1877

Egy szoba, előszobával új házban magános ur vagy hölgynek kiadó. Maróthy György u. 24. sz. 3202

Kétszobás garzonlakás fürdőszobával októberre kiadó, rendelőnek, irodának is. Rákóczi 4. 3211

Szép nagy világos butorozott uccai szoba október 1-re kiadó. Jókai u. 8. 3216

Uri lakás, kettő szoba, komfortos, új házban kiadó. Maróthy György u. 24. 3185

Két elegáns butorozott nagy szoba központban kiadó két, esetleg három személy részére fürdőszoba használatlall. Cim: Könyv trafik, Kossuth u. 2. 3226

Egy szoba előszobával új házban magános ur vagy hölgynek kiadó. Maróthy György u. 24. 3202

## Eladás

Ünnepi imakönyvek, Mirjamok, Hevesi-imakönyvek, újví levelezőlapok olcsón kaphatók Aczél antikváriumában, Széchenyi u. 2.

Kályhák, tüzhelyek, csövek, diákágyak, kanálirácsok, aquariumok Nagy vasüzletében, Csapó kanyarodó. 3104

200 lapméter használt fedél pléhlemez eladó. Böszörményi ut 73. sz. alatt. 3217

Olcsó fenyő tűzifa eladó az egyetemi központi épület üzemi irodánál köbméter számra. — Telefon: 24-00. 3232

Cimbalom, jókarban lévő, eladó. Pikó Gábor, trafik, Kassa ut 38. 3229

Antik kerek asztal, intarziás eladó. — Arany János 13. 285

MAKULATURA kisebb-nagyobb mennyiségben olcsón eladó. Nyomda, Piac u. 49. S

Fajgalamb helyszüke miatt eladó. Apaffy ucca 20. 1900

Motorkerékpár oldalkocsival, pótkerékkel 1000-es kevest használt kitünő állapotban lévő teljes felszereléssel és 500-as oldalkocsival teljesen üzemképes eladó. Cim a Debreceni Ujság kiadóhivatalában. A/5.

Tajtékpipa ébenfa szárral, elenféntcsont és borostyán szópókával, történelmi becsű, olcsón eladó. Cim a kiadóban. S

10 deka teavaj 24 fillér Sajtházban, Kovács-vasület mellett. 3012

## Vétel

Óriási árat fizetek aranyért, zálogcéduláért. Ékszerek készítése, javítása legolcsóbban Feldheim ékszerész és vésnőknél, Piac 75. 1678k

Buzaaljat, repcealjat és köles keveréket bármilyen mennyiségben vesszek. Apaffy ucca 20. 656

Pultra felerősíthető használt kávédarálót vennék. Tarr, Kassai u. 123. sz. A-1.

## Ellátás

1-2 fiu. vagy leánygyermeket elfogad teljes ellátásra kóser koszt mellett Glück Sándorné, Arany János u. 17. 173

Izletes kóser, esetleg bármilyen diétikus ebédkosztot ad Glück Sándorné, Arany János u. 17. 172

## Oktatás

Naményi gyors- és gépiró iskolában a beiratás s a tanítás megkezdődött. Felneveltek gyors kiképzése. Helyesirástani, szépirástani. Olcsó tandíj. Allamérvényes bizonyítvány. Batthyány u. 9. sz. 1798

Fejes nyelviskola, Kálvin-tér 13. Olvassa plakátainkat. Külföldi diplomás tanerők. 3223

Helen Society angol, francia, német tanítás, fordítás. Beththyány 18. A

## Különféle

Hentes- és mészárosüzletemhez társat vennék. Tőke biztosítva. Cim a kiadóban. 01

Pauló vésnők és bélyegzőkészítő üzlete Szent Anna ucca 10. alatt. 3855k

Poloskairtást cyángázzal és lakások vizsgálatát felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányszer kapható. Kossuth ucca 47. Nánássy.

Badacsonyi borozó nyílt a Vár ucca 2. sz. alatt. Eladás: kicsinyben, nagyban és poharazva. 3120

Urividatszabóság Elsőrendű munka, olcsó fazonárak, valamint megrendelésnél igen előnyös kiszolgálás Kun József Piac 58. Linóleum udvar. 3097

Angol és francia perfekt fiatal varró nő házakhoz ajánlkozok olcsó napi-díjért. Vidékre is elmegyek. — Cim: Özv. Hegedűs Imréné, Kut ucca 138. sz. 2979

Elvezett 20-án délután 3 órakor barna bőr irattáska iratokkal és toilette cikkekkel nagyállomás-Wes-selényi és Nap ucca utvonalon. Megtaláló Kossuth 60. alatt 20 pengő jutalomban részesül. 3233

150 pengővel fiatalember társat keresek. Havi fizetés biztosítva. Jó megjelenésű, művelt emberek közüljék címüket, személyesen felkeresem. Adler fényképezési műhely, Sas u. 2. 261

A kiadásért felelős: Thury Levente. Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat. Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám alatt.

**Apróhirdetését**

**2**

**50**

**fillérért közöljük.**

**Debreceni Független Ujság**

**Debreceni Ujság.**

**10 szóig**

**lapban,**